

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Horváth Gyula ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bánkúti Beáta ügyvéd által képviselt alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránt a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság előtt 7.G.IV.20.624/2004. szám alatt indult, és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Gf.75.067/2007/4. számú ítéletével jogerősen elbírált perében a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperes részére 90.000 (Kilencvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 224.900 (Kettőszázhuszonnégyezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felek ügyvezetői hosszabb ideje ismerték egymást, korábban együtt is dolgoztak az alperes egyik ügyvezetőjének, G. L.-nak a munkahelyén, a S.-nál. A felperes üzleti kapcsolatban állt e céggel, amely a piac megtartása érdekében ingyenesen is biztosított bizonyos technikai támogatást a vele szerződéses viszonyban állóknak. 2002-ben a felperes több ízben kérte fel G. L.-t, hogy végezzen vírusvédelmi, installálási és egyéb számítástechnikai szakértői tevékenységet. Nevezett a megbízásoknak eleget tett, és munkavégzéséről 2002. évben az alperes kibocsátott 6 db számlát összesen 3.748.950 forint értékben. A felperes a számlákat kifogás nélkül kiegyenlítette. 2003. május végén azonban felszólította az alperest a számlákban foglalt összeg visszafizetésére arra hivatkozással, hogy az alperes részéről a teljesítés elmaradt. Az alperes elutasító választ adott, ezért a felperes bírósághoz fordult.

A felperes kereseti kérelmében 3.748.950 forint és ennek 2002. június 20-tól járó évi 11 %-os kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 361. § (1) bekezdésére hivatkozással jogalap nélküli gazdagodás címén. Álláspontja szerint adminisztrációs hiba, azaz tévedés folytán utalta át a számlákban foglalt összeget; a peres felek között jogviszony nem jött létre, az alperes részére munkát nem végzett, G. L. a S. munkavállalójaként nyújtott ingyenes szolgáltatást. Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a szóbeli megállapodásukról írásbeli szerződéstervezetet is készített, amelyet a felperes nem írt alá. Ennek ellenére a szóbeli megállapodás alapján teljesített, a számlák kiállítása előtt minden esetben a felperessel egyeztetve, a közösen elfogadott tartalomnak megfelelően számlázott. A S.-nél végzett tevékenysége nem egyezett meg a felperes részére végzett tevékenységgel, a felperesnek nyújtott szolgáltatást külön megállapodás alapján végezte.

A bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította, és felperest kötelezte a perköltségek megfizetésére. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy a felek között szóban a Ptk. 389. §-a szerinti vállalkozási szerződés jött létre, amely nincs kötelezően írásbeli alakhoz kötve. Jelentőséget tulajdonított a felek ügyvezetői között fennálló ismeretségi kapcsolatnak, az alperes részéről történt folyamatos számlázásnak, illetve a számlák kifogás nélküli kiegyenlítésének. Életszerűtlennek nevezte a felperesi ügyvezető azon tanúvallomását, miszerint a felperes a perbeli időszakban minden bejövő számlát kiegyenlített, még olyan cég követelését is, akivel állítása szerint jogviszonyban nem állt. A per eldöntése szempontjából nem tartotta lényeges kérdésnek, hogy G. L.-nak mi volt a munkaköre a S.-nál, továbbá azt sem, hogy ez a cég partnereinek milyen ingyenes szolgáltatásokat nyújtott. Erre tekintettel mellőzte a felperes által indítványozott tanúk, többek között I. L. tanú kihallgatását.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján hagyta helyben, de a fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemelte az alábbiakat. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kioktatási kötelezettségének eleget tett, így a felperesnek tudnia kellett, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján őt terheli annak bizonyítása, hogy az alperes a számlázott összeget jogalap nélkül tartja magánál. A felperesi tényállítások önmagukban nem adtak volna alapot a Ptk. 361. § (1) bekezdése szerinti jogalap nélküli gazdagodás bizonyítására. A Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint értékelve a bizonyítékokat a másodfokú bíróság is arra a következtetésre jutott, hogy G. L. számítástechnikai szakértői tevékenységet végzett a felperes részére. Az a körülmény, hogy ehhez hasonló szolgáltatást a perben nem álló S. ingyenesen nyújtott a felperes és más ügyfelei részére,

nem zárja ki, hogy a felperes ellenérték fejében bízta meg az alperest meghatározott feladatok ellátásával. A felperes tehát nem bizonyította, hogy az alperes a felperes rovására jogalap nélkül jutott volna vagyoni előnyhöz. A másodfokú bíróság is egyetértett a további tanúbizonyítás szükségtelen voltával, tekintve, hogy a S. által a saját ügyfeleinek nyújtott ingyenes szolgáltatás ténye és annak köre nincs szoros összefüggésben az alperes jogalap nélküli gazdagodásának kérdésével.

A felperes a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen hatályon kívül helyezést és új eljárás elrendelését, másodlagosan a keresetének helytadó döntés meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § (3) és (4), a 164. § (1) és a 206. § (1) bekezdésében foglaltakat; a bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok megállapításánál és egybevetésénél iratellenes, okszerűtlen következtetésekre jutottak. Azt tartotta eldöntendő kérdésnek, hogy az alperesnek van-e jogalapja a kifizetett összegek megtartására. Véleménye szerint az eljárás adatai sem az alperes munkavégzését, sem a szerződés létrejöttét nem támasztják alá; nem került kellő részletességgel tisztázásra, hogy az alperes pontosan milyen tevékenységet végzett, azt hol és mikor tette. Kifejtette; ha megállapítható lenne G. L. munkavégzése, akkor is tisztázásra szorul, hogy azt milyen minőségben, a S. alkalmazottjaként vagy alperes képviselőjeként végezte-e. Ehhez szükségesnek ítélte a felperes által indítványozott tanúbizonyítás lefolytatását.

A felperes ismételten hangsúlyozta, hogy az alperes ügyvezetőjének, G. L.-nak a munkáltatójánál feladata volt azonos, de legalábbis hasonló tevékenység végzése a S. partnereinek, ezért nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy nevezett az alperes képviselőjeként felperesnek díjazás ellenében végezte a tevékenységet. Állításának alátámasztásul hivatkozott a perben becsatolt okiratokra, valamint P. L. és K. E. tanúk vallomására. Álláspontja szerint önmagában a számlák kifizetése nem jelenti azt, hogy az alperes bármilyen szolgáltatást teljesített volna. Érvelésének megerősítéseként hivatkozott életszerűtlenségre, hiszen olyan tevékenységgel nem bízták meg az alperest, amely szolgáltatást ingyenesen is igénybe vehettek.

Az alperes ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi eleme a jogszabálysértés megjelölése, a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint a jogerős határozatot csak a

felülvizsgálati kérelem keretei között, azaz a kérelemben megjelölt jogszabálysértés fennállása szempontjából vizsgálja felül.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak megsértésére, miután az elsőfokú bíróság a 2004. június 3-án megtartott tárgyaláson készült jegyzőkönyv tanúsága szerint részletesen tájékoztatta a felperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről. A végzés tanúsága szerint a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperes részéről teljesítés nem történt, illetőleg hibás teljesítés történt, tekintettel arra, hogy a számlákat befogadta, és azokat kiegyenlítette. Tehát a felperesnek kellett volna azt is bizonyítania, hogy az alperes jogalap nélkül vont el összeget a felperestől.

A jogalap hiányának az összeg elvonásakor kellett volna fennállnia, akkor, amikor a felperesnél a vagyonsökkenés, az alperesnél pedig a vagyongyarapodás bekövetkezett. A perben tehát azt kellett eldönteni, hogy az alperes jogcím nélkül jutott-e a felperes által kifizetett 3.748.950 forinthez. Ennek eldöntéséhez pedig az volt a felperes által bizonyítandó tény, hogy az alperesnek megrendelést szóban sem adott, illetőleg a szolgáltatást, mint ingyenes szolgáltatást kérte teljesíteni, a számlákat csupán adminisztrációs tévedésből fizette ki. A fentiek bizonyítására nem volt alkalmas az a tanúbizonyítási indítvány, amelyet a felperes felajánlott, hiszen az nem a felek közötti megbeszélések tisztázására irányult, ezért a bíróságok az eljárás során nem sértették meg a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglaltakat sem. Miután a jogalap nélküli gazdagodás tényét a felperes állította, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében neki kellett bizonyítania követelése jogszerűségét, ezért a bíróságok a bizonyítási teher szabályait helyesen alkalmazták.

A Pp. 206. § (1) bekezdésére való hivatkozás általában nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelmet, mert a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok újraértékelésének nincs helye (BH 2002/29.). E körben azonban meg kell jegyezni, hogy a per adatai szerint G. L. alperesi ügyvezető munkáját a felperes igényelte, nevezett részéről pedig a munkavégzés megtörtént. Az eseti megbízások címezésének helye (a S.) önmagában nem igazolja, hogy G. L. ingyenesen e cég munkavállalójaként járt el. Az a tény, hogy az alperes számlázott és a felperes egy teljes éven keresztül - hat alkalommal is - kifogás nélkül a számla összegét kiegyenlítette, cáfolja a felperesnek az ingyenes szolgáltatásra vonatkozó állítását, de életszerűtlenné teszi az adminisztrációs tévedés fennállását is.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezni kellett a sikertelen kérelmet előterjesztő felperest az alperes ÁFA-t is magában foglaló jogi képviselési

*költsége, valamint az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt
felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.*

Budapest, 2008. április 10.

*Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k.
előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró*

A kiadmány hitelével: